

KRAJSKÝ
PAMIATKOVÝ ÚRAD
PREŠOV

Číslo konania: KPUPO-2022/2776-2/7976/Su
Vybavuje/kontakt: Ing. Ľ. Suchý, PhD./+421 51 2452 825
Prešov 31. 01. 2022

Krajský pamiatkový úrad Prešov podľa ustanovenia § 11 ods. 1 a ods. 2 písm. d) zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) ako vecne a podľa § 9 ods. 5 pamiatkového zákona miestne príslušný správny orgán na úseku ochrany pamiatkového fondu, archeologických nálezov a archeologických nálezísk a podľa § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších zmien a doplnkov (správny poriadok) vydáva toto

rozhodnutie:

Krajský pamiatkový úrad Prešov (ďalej aj „KPÚ Prešov“ alebo „tunajší úrad“) podľa § 32 ods. 4 v nadväznosti na § 32 ods. 2 pamiatkového zákona po preskúmaní a prerokovaní žiadosti podanej dňa 24. 01. 2022 správcom (Slovenské technické múzeum, Hlavná 88, 040 01 Košice; IČO: 31297111) o zámere obnovy pamiatkového objektu **Četerne – ul. Zlatobanská č. 84 (súp. č. 1464, parc. KN-C č. 1997, k. ú. Solivar)** evidovaného v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej aj „ÚZPF“) pod číslom 369/2, ako súčasťou národnej kultúrnej pamiatky (ďalej aj „NKP“) **Solivar s areálom, zapísanej v ÚZPF v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok** pod č. 369/1-17 nachádzajúcej sa v pamiatkovom území Pamiatková zóna Solná Baňa (ďalej aj „PZ Solná Baňa“) v obci Prešov, miestna časť Solivar, zapísanom v Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri pamiatkových zón pod číslom 93, rozhodol, že

predložený zámer obnovy pamiatkového objektu Četerne – ul. Zlatobanská č. 84 (súp. č. 1464, parc. KN-C č. 1997, k. ú. Solivar) v rozsahu doplnenia obnovy kamenných pilierov, obnovy drevených dvojkrídlových dverí (brány) na severnej strane objektu, doplnenia odkvapových žlabov s chrličmi na streche

je z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom

p r í p u s t n ý.

Z dôvodu zachovania pamiatkových hodnôt pamiatkového objektu Krajský pamiatkový úrad Prešov stanovuje pre realizáciu odsúhlaseného zámeru obnovy kultúrnej pamiatky **nasledujúce podmienky:**

A. Obnova:

Prípravná a projektová dokumentácia:

a) Obnovu možno z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom pripravovať bez nutnosti spracovania pamiatkového výskumu akéhokoľvek druhu.

- b) Ak v priebehu obnovy dôjde k odkrytiu nepredpokladaného nálezu v stavbe, dodávateľ prác je povinný až do vydania rozhodnutia Krajského pamiatkového úradu Prešov zastaviť tie práce, ktoré ohrozujú nález alebo nálezovú situáciu. Krajský pamiatkový úrad Prešov rozhodne o ďalšom postupe najneskôr do troch pracovných dní od oznámenia nálezu.
- c) Predpokladané práce možno z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom pripravovať len za podmienky spracovania projektovej dokumentácie.

Predpokladané práce možno v súlade s ďalej určenými podmienkami vykonať na základe projektovej dokumentácie v nasledujúcom rozsahu:

- Aktualizácia v minulosti vypracovanej a predloženej projektovej dokumentácie – Statické posúdenie „NKP Solivar Prešov – Četerne; Písomnosti a výkresy objektov – 1.2 – Statika“, autor Ing. Jozef Polák (STATIC STUDIO s. r. o. Prešov), október 2015.

Podľa § 32 ods. 8 pamiatkového zákona projektovú dokumentáciu môže spracovať len fyzická osoba oprávnená na projektovú činnosť podľa zákona SNR č. 138/1992 Z. z. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení zákona č. 236/2000 Z. z.

Projektovú dokumentáciu, ktorá bude riešiť požadovanú obnovu pamiatkového objektu národnej kultúrnej pamiatky vlastník v priebehu spracovania prekonzultuje v KPÚ Prešov, ktorý vydá osobitné záväzné stanovisko o každej prípravnej dokumentácii obnovy a projektovej dokumentácii úpravy nehnuteľnosti (§ 32 ods. 10 pamiatkového zákona) na žiadosti vlastníka.

Podmienky pre prípravu a vykonávanie obnovy:

- a) Zvetrané kamenné bloky, resp. ich povrchy je vhodné a prípustné nahradiť navrhovaným doplnením - plombovaním a protézovaním kamenným materiálom, ktorý štruktúrou, zrnitosťou a farebnosťou je identický, resp. príbuzný s pôvodnými blokmi pilierov. V prípade nedostupnosti príbuzného materiálu so slovenským lomov, je prípustné použitie kameňa z iných lomov, pričom štruktúra a povrchová úprava kamenných blokov, resp. protéz má zodpovedať miestnemu kameňu.
- b) Vyškárovanie medzi kamennými blokmi realizovať vápennými ložnými maltami s možnosťou využitia napr. puzolánových prímiesí (nepoužívať zmesi na báze cementu).
- c) Vonkajšie ošetrovanie kamenných blokov, pilierov po obnove je prípustné ošetriť len transparentnými a priedušnými prípravkami, ktoré nezanechávajú stopu na povrchu (lesk, farebný odtieň pod.).
- d) Všetky kamenné značky zachované na niektorých kamenných blokoch nosných pilierov zachovať.
- e) Poškodené, resp. chýbajúce kovové (kované) vertikálne kotvy ťahadiel medzi kamennými piliermi doplniť. Ich veľkosť a umiestnenie prispôbiť kapsám a zásekom v kamenných blokoch pod strechou.
- f) Základy nebetónovať, poškodené kamenné bloky po odkrytí je prípustné nahradiť novými. Spôsob a rozsah obnovy základov, resp. kamenných blokov v kontakte s terénom bude operatívne prekonzultovaný a odsúhlasený s KPÚ Prešov za účasti statika.
- g) Kamenné piliere je prípustné opatriť v exteriéri tenkou ochrannou vrstvou vápennej omietky (iná omietka, ako na báze vápna nie je prípustná), s uplatnením tradičného kvádrovania ortogonálnymi bordovými linkami, pripomínajúcimi ložné škáry (dodnes zachované zvyšky omietok s linkami pod strechou na viacerých pilieroch). Presný spôsob a výraz maľovaných omietok a kvádrovania bude určený KPÚ Prešov pred, resp. počas samotnej realizácie obnovy.
- h) V interiéri ponechať kamenné piliere bez omietok.
- i) Pod odkvapovými rovinami strechy je prípustné osadenie medených plechových žľabov, s postranným umiestnením jednoduchých chrličov na severnej strane (po stranách vstupu).

- j) Vstupné dvojkrídlové dvere (bránu) na severnej strane NKP je prípustné vymeniť za drevené – materiálové a tvarové kópie. Detaily pri výrobe nových dverí budú spresnené pred samotnou výrobou s dodávateľom za účasti KPÚ Prešov.
  - k) Údržba a obnova fošňových priečok medzi piliermi počas požadovanej obnovy na celom objekte medzi kamennými piliermi je prípustná. Rozsah ich obnovy bude spresnený KPÚ Prešov počas obnovy objektu NKP – Četerne. Prípadné výmeny po ošetroaní farebne zjednotiť s jestvujúcimi drevenými priečkami.
- B. Začiatok a predpokladaný koniec obnovy vlastníak ohlási Krajskému pamiatkovému úradu Prešov.
- C. Na akýkoľvek nový zámer obnovy nad rámec rozhodnutí KPÚ Prešov je vlastníak povinný vopred si vyžiadať rozhodnutie KPÚ Prešov o tomto novom zámere.

Štátny pamiatkový dohľad v priebehu obnovy národnej kultúrnej pamiatky bude vykonávať KPÚ Prešov.

V súlade s ustanovením § 44a pamiatkového zákona toto rozhodnutie po uplynutí troch rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti stráca platnosť, ak v tejto lehote nebol vykonaný úkon, na ktorý sa vzťahuje.

Toto rozhodnutie nenahrádza rozhodnutia, stanoviská, vyjadrenia, súhlasy alebo iné opatrenia orgánov štátnej správy a iných účastníkov konania požadované podľa osobitných predpisov.

Odôvodnenie:

Podľa § 32 odsek 2 pamiatkového zákona pred začatím obnovy je vlastníak kultúrnej pamiatky povinný krajskému pamiatkovému úradu predložiť žiadosť o vydanie rozhodnutia o zámere obnovy. V zmysle § 32 odsek 4 pamiatkového zákona v rozhodnutí o zámere obnovy podľa odseku 2 krajský pamiatkový úrad uvedie, či navrhovaný zámer je z hľadiska záujmov chránených týmto zákonom prípustný, a určí podmienky, za ktorých možno predpokladaný zámer obnovy pripravovať a vykonávať tak, aby sa kultúrna pamiatka neohrozila, nepoškodila alebo nezničila, najmä či tento zámer obnovy možno pripravovať iba na základe výskumov a inej prípravnej dokumentácie a projektovej dokumentácie.

Tunajší úrad preskúmal žiadosť podanú správcom (Slovenské technické múzeum, Hlavná 88, 040 01 Košice; IČO: 31297111) o zámere obnovy pamiatkového objektu Četerne – ul. Zlatobanská č. 84 (súp. č. 1464, parc. KN-C č. 1997, k. ú. Solivar) evidovaného v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod číslom 369/2, ako súčasť národnej kultúrnej pamiatky Solivar s areálom, zapísanej v ÚZPF v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok pod č. 369/1-17 nachádzajúcej sa v pamiatkovom území Pamiatková zóna Solná Baňa v obci Prešov, miestna časť Solivar, zapísanom v Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri pamiatkových zón pod číslom 93.

Objekt Četerní v rámci areálu Solivaru situovaný v pamiatkovej zóne Solná Baňa, je unikátnou stavbou z roku 1815, ktorá slúžila v minulosti ako zásobníky soľanky pre výrobu soli vo varniach František a Ferdinand (zbúraná v 30. rokoch 20. storočia). Nosnou konštrukciou stavby sú predmetné murované piliere z kamenných blokov – úlomky andezitu v jemnozrnnej tufovej tmeliacej základnej hmote (pochádzajú pravdepodobne z kameňolomu nad obcou Ruská Nová Ves), ktoré nesú pod spádom krovovú konštrukciu, medzi ktorými sú „lahké“ drevené priečky – súčasť fasád stavby. Bloky kamenných pilierov, predovšetkým v spodnej úrovni nad terénom sú v zlom až havarijnom stave, predovšetkým ich povrch, ktorý je výrazne zvetraný. KPÚ Prešov vydal k obnove kamenných pilierov rozhodnutie č. j.: KPUPO-2020/9508-2/33223/Su zo dňa 05. 05. 2020, ktoré však týmto rozhodnutím vo výrokovej časti doplnil o požadovaný ďalší rozsah prác - stavebnej obnovy (vstupná brána, drevené fošňové priečky, podstrešné žľaby a chrliče), ako aj spresnil samotnú obnovu poškodených kamenných pilierov v bodoch a) až h). K žiadosti z roku 2020, ku ktorej KPÚ Prešov vydal vyššie uvedené rozhodnutie, bola predložená projektová dokumentácia – statické posúdenie, spracovaná v roku 2015 Ing. Jozefom Polákom. KPÚ Prešov vo výrokovej časti tohto rozhodnutia podmienil požadovanú obnovu aktualizáciou

predloženej projektovej dokumentácie, keďže stavebno-technický stav pilierov sa za posledných 7 rokov zmenil – zhoršil.

Vlastníctvo bolo overené na verejne prístupnom katastrálnom portáli a podľa listu vlastníctva č. 848 (k. ú. Prešov) je žiadateľ (STM Košice) správcom predmetnej stavby, vlastníkom je Slovenská republika.

Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že predmetný objekt má významné až výnimočné pamiatkové hodnoty a jeho obnova je nutná pre jeho zachovanie. Realizácia obnovy statického zabezpečenia nosnej časti Četerní (kamenných pilierov) a ďalších nutných stavebných opráv a doplnkov (vstupná brána, drevené priečky a odkvapové žľaby) pri dodržaní stanovených podmienok zachová a umocní prezentáciu pamiatkových hodnôt predmetného PO.

Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol Krajský pamiatkový úrad Prešov tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu sa môže účastník konania v súlade s ustanovením § 53 a § 54 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov odvolať na správnom orgáne, ktorý rozhodnutie vydal, t. j. na Krajskom pamiatkovom úrade Prešov, Hlavná 115, 080 01 Prešov, v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov je toto rozhodnutie preskúmateľné súdom.

Mgr. Marián Uličný
riaditeľ
Krajského pamiatkového úradu Prešov

Rozhodnutie sa doručí:

- Slovenské technické múzeum, Hlavná 88, 040 01 Košice; IČO: 31297111
- Krajský pamiatkový úrad Prešov – pre spis